

Nunatsinni innarluutilinnik sullissisuusut ilinniagaqarnissamut piginnaangorsarnissamullu pisariaqartitaat aallaavigalugit Naalackersuisut iliuusissamik sulissamullu piareersaasiamik innarluutilinnik sullissinermi piginnaangorsarnissamut pisariaqartitat tamakkiisumik pigilernissaannut tikkuussisunik UPA 2015-mut saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut).

Akissuteqaat

(Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoq)

Siullermeerinnineq

Siunnersuuteqartup Inatsisartuni siunnersuutigaa innarluutilinnik sullissisuusut ilinniagaqarnissamut piginnaangorsarnissamullu pisariaqartitaat aallaavigalugit Naalackersuisut iliuusissamik sulissamullu piareersaasiamik innarluutilinnik sullissinermi piginnaangorsarnissamut pisariaqartitat tamakkiisumik pigilernissaannut tikkuussisumik UPA 2015-imut saqqummiusseqqullugit peqquneqassasut.

Innarluutilinnik sullissinermi sulisut ilinniarnissamik piginnaasanillu qaffasaanissamik pisariaqartitsisut Naalackersuisut siunnersuuteqartoq isumaqatigaat.

Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalackersuisoqarfik innarluutilinnik sullissinermi pissutsinik tamatigut malinnaaniarluni paasisutissanik ingerlaavartumik katersisarpoq. Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalackersuisoqarfiup suliffeqarfik siunnersuisartooq Epinion qulequtaq atorlugu ”Inunnik immikkut pisariaqartitsisunik paasiniaaneq” arlalinnik misissuisippaa. Tamassuma saniatigut Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Naalackersuisoqarfik inunnik isumaginninnermi sulisoqarnermik misissuisitsivoq. Naggasiullugu, Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalackersuisoqarfiup KANUKOKA suleqatigalugit innarluutilinnik sullissinerup kommuninut nuunneqarneranik nalilersuineq ingerlappaa.

Inunnik ilinniakkamik naammassereerneranni innarluutilinnik sullissinissamut ilinniartitsisartunik Kalaallit Nunaanni ullumikkut arlalinnik ilinniarfeqarpoq, taamaalillunilu ilinniarfiit taakku ilinniagaqarsinnaanernut piginnaasanillu qaffassaasinnaanermut peqataatinneqartarput, aammalu Kalaallit Nunaata avataanni ilinniagaqarnissamut neqeroorutit annertunerusumik atorneqalertussaallutik.

Perorsaanermik Ilinniarfimmi Ilulissaniittumi perorsaanermik ilinniagaqarnermik aaqquussinermi innarluutilinnik sullissineq pillugu assigiinngitsunik imaqqarpoq.

Perorsaanermik Ilinniarfik naliliivoq perorsaanermik ilinniarnerni timmikkut tarnikkullu innarluutillit inuunermi atugarisaat ajornartorsiutaallu kiisalu perorsaanermi taakkununga suliniutit pillugit tamanut tunngasumik ullumikkut ilisimasaqartoqalersartooq paasisaqartoqartarlunilu.

Perorsaanermik Ilinniarfik tamassuma saniatigut innarluutillit perorsaanerlu pillugit

piginnaasanik annertusaalluni pikkorissarnernik neqerooruteqartarpoq. Pikkorissarnerni taakkunani innarluutiniq assigiinngitsunik inunnullu piginnaasakitsunut tunngatillugu perorsaanermik paasisaqartoqartarpoq. Ilaatigut siunertaavoq pikkorissartut innarluutilinnik sullissinermut atatillugu nammineq iliuuserisartakkat qisuariarfiginissaannut piginnaasanik ineriartortitsisarput inuiaqatigiinnilu akuulersitsinissamut ajornartorsiummik paasisaqartarlutik.

Peqqissaanermik Ilinniarfiup Nuummiittup ilaatigut peqqissaanermi ikiortitit aamma peqqissaanermi assistentitit ilinniartitsinerit ingerlappai. Peqqissaanermi ilinniarneq utoqqarnik sullissinermut immikkut tunngavoq. Peqqissaanermik Ilinniarfik peqqissaanermi ikiortinik aamma peqqissaanermi assistentiniq aamma pikkorissartitsisarpoq, ilaatigut inuit puigortunngornikut qaratsakkullu aanaartoornikut inuunerisa pitsanngortinnissaat sammillugu.

Inunnik isumaginninnermi ilaqutariinnillu sullissinermi inuit suliamik ingerlatsisut eqqortunik naleqquttunillu piginnaasaqarnissaat soqutigineqartorujussuuvoq. Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisoqarfik innarluutilinnik sullissinermi suliamik ingerlatsinermut tunngasunik pikkorissartitsinernik neqerooruteqarnissamut inatsisit tunngavigalugit pisussaaffeqarpoq, kisiannili ilaatigut Innarluutit Pillugit Ilisimasaqarfik Siunnersuisarfiutigisooq suleqatigalugu Ilaqutariinnermut Inatsisinillu Atortitsinermut Naalakkersuisoqarfiup ataani pikkorissarnernik assigiinngitsunik neqerooruteqartartumik immikkoortotaqarfeqarpoq. Taakku ilaatigut tassaapput Perorsaanermik Ilinniarfik suleqatigalugu tapersersuisartutut ilinniarneq aamma meeqqanut inuusuttunullu innarluutilinnut ernumassuteqartunulluunniit tunngatillugu angajoqqaanik suleqatinillu siunnersuisartussatut inunnik suliamik ingerlatsisunik ingerlatsivinnit assigiinngitsuneersunik siunnersuisartutut ilinniarneq. Tamannali inunnullu ilinniarsimannngitsunut tunngavoq taamaammallu suliamik ingerlatsinermi piginnaasaqalerfiuvissutut ilinniarnernani.

Aammattaaq Ilinniarfissuaq ilinniarfimmi ilinniartunut immikkut perorsaanermik ilinniarnernik augusti 2014-imiit neqerooruteqassaaq. Aammattaaq meeqqat atuarfianni ilinniartitsisutut ilinniarsimasut ilaatigut perorsaanermi tarnip pissusaanik masteritit ilinniartutut ilinniaqqinnissamut periarfissaqarput imaluunniit assersuutigalugu ”Meeqqat immikkut pisariaqartitsisut” pillugit pikkorissarnerni peqataasinnaallutik.

Taamaalilluni innarluutilinnik sullissinermi sulisut ilinniarnissaannut piginnaasanillu qaffasaanissaannut arlalinnik periarfissaqarpoq, taakkuli sunik piginnaasaqarnissaannut innarluutilinnut sunik neqerooruteqartoqarnersoq apeqqutaavoq. Nalunaarusiami ’Inuit immikkut pisariaqartitsisut ilinniagaqarnissamut pisariaqartitsinerat’ 2013-imeersumi assersuutigalugu STU-mi iliniarnissaq (Inuusuttut Ilinniagaat Immikkut Aaqqissuussat) pilersinneqarpoq, tassani kalaallit inuusuttut arlallit Danmarkimi taakkunani peqataapput. Nalunaarusiamili tassani kalaallinut inuusuttunut immikkut pisariaqartitsisunut STU-nik taakkuninnga Kalaallit Nunaanni periarfissaqassanersut isummerfigineqanngilaq, apeqqut taanna Kalaallit Nunaanni aalajangerneqassaaq. Innarluutillit Kalaallit Nunaanni ilinniagaqarnissamut inuussutissarsiornissamullu sunik periarfissaqassanersoq aamma apeqqut tassaavoq innarluutilinnik sullissinermi sulisunik ilinniartitsinermi piginnaasaannillu qaffasaanermi pisariaqartitanik nalilersuinissamut pilersaarusiornissamullu pingaaruteqartoq.

Innarluutilinnik sullissineq maannakkut suliamik ingerlatsiviuvoq annertuumik ineriartorfisooq, tassani innarluutit assigiinngitsut, atuagarsorluni isummat katsorsaariaatsillu saqqummertarlutik, tassani minnerunngitsumik ilaalluni inuiaqatigiinni peqataatitsineq. Taamaammatt Naalakkersuisut isumaqarput ilinniagaqarnissamut inuussutissarsiornissamullu innarluutillit Kalaallit Nunaanni sunik periarfissaqarnissaannik isummernissaq innarluutillit namminneq aammali sulisut taakkuninnga tapersersuisussat piffissaq siviisooq

eqqarsaatigalugu pitsaassusilinnik ilinniarnissat piginnaasanillu qaffaanissat suliarinissaannut pisariaqartoq.

Innarluutilinnik sullissinermi sulisunik ilinniartitsinissamut piginnaasanillu qaffasaanissamut periusissiap iliuusissatullu pilersaarutip suliarineqarnissaa pillugu siunnersuuteqartup siunnersuutaata akuerineqarnissaa Naalakkersuisut taamaalillutik kissaatigaat Naalakkersuisullu soqutigisaqartut oqaloqatigalugit suleqatigalugillu innuttaasut innarluutillit inuiaqatigiinni siunissami annertunerusumik peqataanissaasa, taakkulu ilitsersuisarnermi, ikiuisarnermi paarsisarnermilu sulisoqarnissaasa ilaattut ilinniagaqarnissamut inuussutissarsiorinissamullu periarfissinnissaanni suut neqeroorutigineqarnissaannik pilersaarusiorniarlutik. Periusissiaq, iliuusissatut pilersaarut kiisalu ilinniarnissamut inuussutissarsiorinissamullu periarfissanut pilersaarut Inuussutissarsiornermut, Aatsitassaqarnermut Suliffeqarfeqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup, Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup kiisalu Ilinniartitaanermut, Ilageeqarnermut, Kultureqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfiup suleqatigiinnerisigut suliarineqarumaarput.

Aalajangiinissatut siunnersuutip akuerineqarnissaa Naalakkersuisut taamaalillutik inassuteqaatigaat.